

Bruselj, 26. september 2022
(OR. en)

12794/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0301 (NLE)

FRONT 333
COWEB 100
MIGR 270

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	23. september 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 492 final
Zadeva:	Predlog SKLEPA SVETA o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Severno Makedonijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Severni Makedoniji

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 492 final.

Priloga: COM(2022) 492 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.9.2022
COM(2022) 492 final

2022/0301 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Severno Makedonijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Severni Makedoniji

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ena od nalog Evropske agencije za mejno in obalno stražo (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je sodelovanje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema uredba o evropski mejni in obalni straži (Uredba (EU) 2019/1896), „vključno z morebitno operativno napotitvijo skupin za upravljanje meja v tretje države“¹. Natančneje, Agencija v okviru evropske mejne in obalne straže zagotavlja evropsko integrirano upravljanje meja², katerega sestavni del je sodelovanje s tretjimi državami na področjih, ki jih zajema uredba o evropski mejni in obalni straži, s poudarkom zlasti na sosednjih tretjih državah in državah izvora ali tranzita za nedovoljeno priseljevanje³. Agencija lahko sodeluje z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, ki jih zajema ta uredba, v obsegu, potrebnem za izvajanje njenih nalog⁴, in lahko izvaja ukrepe v zvezi z evropskim integriranim upravljanjem meja na ozemlju tretje države ob soglasju te tretje države.

V skladu s členom 73(3) Uredbe (EU) 2019/1896 Unija v okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja iz stalne enote evropske mejne in obalne straže v tretjo državo, v kateri bodo člani skupin izvajali izvršilna pooblastila, z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu. Tak sporazum o statusu bi moral temeljiti na vzorčnem sporazumu, ki ga je pripravila Komisija v skladu s členom 76(1) iste uredbe. Komisija je ta vzorčni sporazum sprejela 21. decembra 2021⁵.

Na vrhuncu evropske migracijske in begunske krize je več sto tisoč prosilcev za azil in migrantov v Evropsko unijo prispelo prek Zahodnega Balkana, Republika Severna Makedonija (v nadaljnjem besedilu: Severna Makedonija) pa je bila na eni od glavnih poti za nedovoljene mešane migracije, predvsem iz Grčije v Srbijo. Medtem ko se je število prihodov v Evropsko unijo od takrat zmanjšalo, se migracijska pot prek Severne Makedonije še vedno močno uporablja. V letu 2021 je bilo nedovoljenih prihodov v Severno Makedonijo uradno 20 874. Osebe, ki se poslužujejo nedovoljenih migracij, so še vedno tarča organiziranih kriminalnih združb, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem ljudi. Na poti lahko postanejo žrtve kršitev človekovih pravic. Leta 2021 je na poti v državo umrlo pet migrantov.

Evropska komisija je leta 2017 s Severno Makedonijo začela pogajanja o sporazumu o statusu na podlagi prejšnje uredbe o evropski mejni in obalni straži (Uredba (EU) 2016/1624). Pogajanja so se uspešno zaključila s parafiranjem osnutka sporazuma o statusu s strani Komisije in Severne Makedonije 18. julija 2018. Vendar sporazum o statusu ni bil takoj podpisan, leta 2019 pa je bila navedena uredba razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (EU) 2019/1896.

Svet je 29. julija 2022 Komisijo pooblastil za začetek pogajanj s Severno Makedonijo o sporazumu o operativnih dejavnostih, ki naj bi jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvajala v Severni Makedoniji. Evropska komisija (v imenu Evropske unije) in Severna Makedonija sta 25. avgusta 2022 izvedli pogajanja o sporazumu. Komisija meni, da so bili

¹ Člen 10(1)(u) Uredbe (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži.

² Člen 71(1) Uredbe (EU) 2019/1896.

³ Člen 3(g) Uredbe (EU) 2019/1896.

⁴ Člen 73(1) Uredbe (EU) 2019/1896.

⁵ Sporočilo COM(2021) 829 – Vzorčni sporazum o statusu iz Uredbe (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredbe (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624.

cilji, ki jih je Svet določil v svojih pogajalskih smernicah, doseženi in da je sporazum sprejemljiv za Unijo.

Priloženi predlog sklepa Sveta je pravna podlaga za sklenitev Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Severno Makedonijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Severni Makedoniji.

Razmere v pridruženih schengenskih državah

Ta predlog temelji na schengenskem pravnem redu na področju upravljanja zunanjih meja. Unija kljub temu nima pristojnosti za sklenitev sporazuma o statusu s Severno Makedonijo, ki bi zavezoval Norveško, Islandijo, Švico in Lihtenštajn. Da se da mejnim policistom in drugemu zadevnemu osebju, ki jih te države pošljejo v Severno Makedonijo, zagotovi enak status, kot je določen v prihodnjem sporazumu o statusu, bi bilo treba v skupnih izjavah, priloženih sporazumu o statusu, navesti, da je zaželeno, da se med Severno Makedonijo in vsako od teh pridruženih držav sklenejo podobni sporazumi.

Ta sklep predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES ne sodeluje; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja. V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Okrepitev nadzora na mejah Severne Makedonije bo pozitivno vplivala na upravljanje zunanjih meja Unije in meja Severne Makedonije. Sklenitev sporazuma o statusu bi bila del širših ciljev in prednostnih nalog za sodelovanje, kot so določeni v stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu Evropske unije s Severno Makedonijo⁶.

Sklenitev sporazuma o statusu bi lahko podprla tudi širša prizadevanja in zaveze Evropske unije za nadaljnji razvoj zmogljivosti za prispevanje k upravljanju odzivanja na krizne razmere ter spodbujanje zблиževanja stališč glede zunanje in varnostne politike med Unijo in Severno Makedonijo.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• **Pravna podlaga**

Pravna podlaga tega predloga sta člen 77(2)(b) in (d) ter člen 79(2)(c) PDEU v povezavi s členom 218(6)(a) PDEU.

Pristojnost Evropske unije za sklenitev sporazuma o statusu je izrecno določena v členu 73(3) Uredbe (EU) 2019/1896, ki določa: „V okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja iz stalne enote v tretjo državo, v kateri bodo člani skupin izvajali izvršilna pooblastila, Unija z zadevno tretjo državo [...] sklene sporazum o statusu [...]“.

V skladu s členom 3(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ima Unija izključno pristojnost za sklenitev mednarodnega sporazuma, kadar je ta sklenitev predvidena v zakonodajnem aktu Unije. Člen 73(3) Uredbe (EU) 2019/1896 določa, da „Unija z zadevno tretjo državo [...] sklene sporazum o statusu“. Zato sporazum, ki naj bi bil sklenjen s Severno Makedonijo, spada v izključno pristojnost Evropske unije. V skladu s členom 73(3) Uredbe (EU)

⁶ [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239\(2\)/2021-09-09](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239(2)/2021-09-09).

2019/1896 bo predlagani sporazum o statusu temeljil na vzorcu sporazuma, ki ga je Komisija sprejela v zvezi z novimi elementi, pri čemer bo izhajal iz besedila sporazuma, ki je bil že dosežen s Severno Makedonijo leta 2018.

- **Subsidiarnost in sorazmernost**

Potreba po skupnem pristopu

Sporazum o statusu bo Evropski agenciji za mejno in obalno stražo omogočil napotitev evropskih skupin mejne in obalne straže v Severno Makedonijo z uporabo vseh možnosti, ki jih ponuja Uredba (EU) 2019/1896. Brez takega orodja so za razvoj in izvajanje evropskega integriranega upravljanja meja ter podporo Severni Makedoniji pri upravljanju velikega števila migrantov, ki želijo prečkati njeno ozemlje, mogoče le dvostranske napotitve držav članic. Potreben je torej skupni pristop za boljše upravljanje meja Severne Makedonije.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

Ker je to nov sporazum, ni bilo mogoče izvesti ocene ali preverjanja ustreznosti obstoječih aktov. Za pogajanja o sporazumu o statusu ni potrebna ocena učinka.

- **Temeljne pravice**

V skladu z uvodno izjavo 88 Uredbe (EU) 2019/1896 bo Komisija ocenila razmere na področju temeljnih pravic, ki so pomembne za področja, zajeta v sporazumu o statusu v Severni Makedoniji, in o tem obvestila Evropski parlament.

Predvideni sporazum bo vseboval praktične ukrepe v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic in zagotavljal popolno spoštovanje temeljnih pravic med dejavnostmi, organiziranimi na podlagi sporazuma. Sporazum bo zagotovil neodvisen in učinkovit pritožbeni mehanizem v skladu z ustreznimi določbami Uredbe (EU) 2019/1896 za spremljanje in zagotavljanje spoštovanja temeljnih pravic pri vseh dejavnostih, organiziranih na podlagi sporazuma.

- **Varstvo podatkov**

O določbah sporazuma o statusu, ki se nanašajo na posredovanje podatkov, se je treba posvetovati z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, če te določbe občutno odstopajo od vzorčnega sporazuma o statusu.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Sporazum o statusu sam po sebi nima finančnih posledic. Dejanska napotitev skupin mejnih policistov na podlagi operativnega načrta bi povzročila stroške za proračun Agencije. Prihodnje operacije v okviru sporazuma o statusu se bodo financirale iz lastnih sredstev Agencije, kot je določeno v letnem proračunskem ciklu Unije.

Prispevek Unije za Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo je že del proračuna Unije, kot je določeno v sklepih Sveta k sporazumu o večletnem finančnem okviru.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo zagotovila ustrezno spremljanje izvajanja sporazuma o statusu.

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Severno Makedonijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Severni Makedoniji

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 77(2)(b) in (d) ter člena 79(2)(c) PDEU v povezavi s členom 218(6)(a) PDEU,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s Sklepom Sveta 2022/XXX z dne [...] je bil Sporazum med Evropsko unijo in Republiko Severno Makedonijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Severni Makedoniji (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), podpisan [.....] s strani [...] s pridržkom sklenitve navedenega sporazuma.
- (2) V skladu s členom 73(3) Uredbe (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta² v okoliščinah, ki zahtevajo napotitev skupin za upravljanje meja iz stalne enote evropske mejne in obalne straže v tretjo državo, v kateri bodo člani skupin izvajali izvršilna pooblastila, Unija z zadevno tretjo državo sklene sporazum o statusu na podlagi člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (3) Ta sklep predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerih Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES ne sodeluje³; Irska torej ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.
- (4) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske⁴, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja. Ker ta sklep nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme ta sklep, odloči, ali ga bo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (5) Sporazum bi bilo treba odobriti v imenu Unije –

¹ UL C, , str. .

² Uredba (EU) 2019/1896 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2019 o evropski mejni in obalni straži ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1052/2013 in (EU) 2016/1624 (UL L 295, 14.11.2019, str. 1).

³ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

⁴ Protokol št. 22 o stališču Danske (UL C 326, 26.10.2012, str. 299).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sklenitev Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Severno Makedonijo o operativnih dejavnostih, ki jih Evropska agencija za mejno in obalno stražo izvaja v Republiki Severni Makedoniji (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), se odobri v imenu Unije⁵.

Člen 2

Komisija v imenu Unije pošlje uradno obvestilo iz člena 22(1) Sporazuma, s čimer se izrazi soglasje Unije, da jo Sporazum zavezuje.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja⁶.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

⁵ Besedilo Sporazuma je objavljeno v UL L, , str. .

⁶ Datum začetka veljavnosti Sporazuma bo objavil Generalni sekretariat Sveta v *Uradnem listu Evropske unije*.